
 <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2023-1-19-25>

 <https://orcid.org/0000-0002-7514-6632>

ШАПРАН Ольга Іллівна

докторка педагогічних наук, професорка,
завідувачка кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи,
Університет Григорія Сковороди у Переяславі
e-mail: olia.shapran@gmail.com

УДК 377.36:7]:006.015.5(045)

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ФАХОВИХ МИСТЕЦЬКИХ КОЛЕДЖАХ

Розглянуто наукову проблему якості освіти, яка є ключовою для оновлення освітньої діяльності у фахових коледжах – музичних, культури і мистецтв, мистецтв.

Встановлено, що сучасні проблеми якості освіти у фахових мистецьких коледжах є недостатньо дослідженими і потребують наукового осмислення. На основі аналізу Закону України «Про фахову передвищу освіту» висвітлено зміст основного поняття як відповідності умов освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства, освітнім та професійним стандартам, що забезпечується шляхами здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості освіти.

В аспекті досвіду сучасної діяльності фахових мистецьких коледжів проаналізовано вузлові питання теорії і практики педагогіки якості освіти, змісту та структури освітнього процесу, мистецької специфіки методів, форм і засобів навчання, зокрема, дистанційного та з використанням Інтернет-сервісів.

Ключові слова: *якість освіти; педагогіка якості освіти; фаховий мистецький коледж; методи; форми і засоби навчання у фахових мистецьких коледжах; дистанційне навчання; Інтернет-сервіс.*

Постановка проблеми. Мистецька освіта початку ХХІ сторіччя характеризується системними трансформаціями, які торкнулись її змістових аспектів, актуалізували питання розвитку нових методів, педагогічних технологій, формування фахівців нової генерації. Результатом цих змін є виховання особистості з інноваційним мистецьким світосприйняттям і мисленням, готової до якісних перетворень у самосвідомості, спроможної до професійної самореалізації на рівні «акме», здатної навчатись упродовж життя. Соціокультурна

система «школа – коледж – університет» надає можливість для удосконалення фахівця у контексті особистісних запитів, суспільних потреб і стратегії держави за умови набуття якісної освіти.

Заклади фахової передвищої освіти здійснюють діяльність підготовки кадрів у зв'язку з потребами суспільства та економіки, забезпечують якість фахової передвищої освіти, впроваджують високорівневу освітню діяльність за певними спеціальностями, формують людський капітал для його участі у суспільному та економічному розвитку країни, сприяють гармонізації теоретичного та практичного, традиційного та інноваційного навчання, поширюють в освітньому та культурному середовищі громадян якісні професійно-орієнтовані знання [1]. Отже, проблема якості освіти є ключовою для функціонування системи фахової передвищої освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми якості освіти сьогодні ефективно розв'язуються фахівцями-науковцями з педагогіки якості освіти. Теорію і практику якості освіти, фахової передвищої, вищої освіти досліджували А. Василюк, М. Дей [2]; Н. Краснікова [3], В. Кремень [4], В. Супрун [5], Н. Островерхова [6] та ін. Проблема дистанційного навчання як вимогу якісної сучасної освіти розглядали І. Воротникова, Н. Чайковська [7]; С. Кабанюк [8], В. Кухаренко, В. Бондаренко [9]; В. Ребрина [10] та ін. Інтернет-сервіси як елемент якісного освітнього простору вивчали І. Аман, О. Литвиненко [11] та ін. Питання оцінювання та моніторингу якості освіти висвітлювали П. Лузан,

О. Тітова, І. Мося, Т. Пащенко [12]; О. Ляшенко [13], Ю. Жук та ін.

Натомість сучасні проблеми якості освіти у фахових мистецьких коледжах є недостатньо дослідженими і вимагають наукового розгляду.

Метою статті є аналіз сучасних проблем якості освіти у фахових мистецьких коледжах.

Виклад основного матеріалу дослідження. У Законі України «Про фахову передвищу освіту» визначено зміст терміну *якості фахової передвищої освіти*, який представлений як «відповідність умов освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства та стандартам фахової передвищої освіти [14], професійним та/або міжнародним стандартам (за наявності), а також потребам заінтересованих сторін і суспільства, яка забезпечується шляхом здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості освіти» [1]. Тлумачення даного поняття корелює з аспектними векторами сучасних наукових розумінь феномена якості освіти. Серед них: багаторівневність, інваріантність та варіативність (Т. Лукіна [15]), основа у функціонуванні й розвитку сучасних освітніх систем (О. Ляшенко [13]), ефективність роботи освітнього закладу (Р. Курбанов). Якість освіти у фахових коледжах висвітлена в аспектах міждисциплінарних зв'язків підготовки молодших бакалаврів (Н. Краснікова [3]), об'єктивності в оцінюванні рівня компетентнісних досягнень студентів (П. Лузан [12]).

В. Кремень вважає, що ключовим завданням сучасного коледжу є здійснення підготовки «висококваліфікованих фахівців нової генерації, необхідність усебічно розвивати їхні професійні компетентності під час навчання й, безумовно, підвищувати конкурентоспроможність випускників на ринку праці та створювати умови для подальшої освіти з урахуванням принципів академічної мобільності» [4, с. 5], що, на нашу думку, висвітлює важливий теоретичний аспект якості освіти у фахових коледжах. З урахуванням відсутності поширеної практики академічної мобільності вважаємо за потрібне адаптацію її принципів у фахових мистецьких коледжах.

У контексті української та світової безперервної системи освіти І. Беркань вважає результативним, але не завершальним, етап підготовки майбутнього фахівця у коледжі до наукової та творчої мистецької діяльності й орієнтує здобувача до вузької спеціалізації [16, с. 21]. Ми вважаємо, що спрямованість підготовки майбутніх фахівців до їх наукової діяльності під час навчання у фаховому коледжі є недостатньо

виразною і потребує певного переосмислення її змісту.

Суттєвою особливістю якості музичної освіти є спрямованість до синтезу суміжних наук (філософії, естетики, мистецтвознавства, культурології, історії, педагогіки, музичної психології) як диференційованої цілісної системи, в якій узгоджуються культурологічні напрямки, мистецькі зв'язки, сучасні освітні технології. В. Шультіна у системі музичної освіти висвітлює її зміст – систему «культурологічних і спеціальних музично-історичних знань, способи діяльності, інтелектуальні й практичні вміння сприйняття, виконання та створення музики, досвід музично-творчої діяльності й емоційно-ціннісного ставлення до музичного мистецтва на феноменологічному рівні» [17, с. 7], в чому ми вбачаємо глибоке осмислення процесів розвитку мистецької освіти, високого її статусу, престижності та якості.

В загальній системі музичної освіти важливе місце обіймають як музичні фахові коледжі передвищої освіти за спеціальністю 025 Музичне мистецтво, так і коледжі мистецтв та культури і мистецтв України, які здійснюють підготовку й інших спеціальностей – 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, 024 Хореографія, 028 Менеджмент соціокультурної діяльності, 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, 026 Сценічне мистецтво, впроваджують свою діяльність на основі Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про культуру» та ін. урядових документів. Зокрема, фахова передвища мистецька освіта передбачає набуття особою комплексу професійних, у тому числі виконавських, компетентностей та спрямована на професійну художньо-творчу самореалізацію особистості, отримання кваліфікацій у різних видах мистецтва, включаючи підготовку педагогічних кадрів для закладів початкової мистецької освіти [18]. Стратегічним завданням закладів означеного типу є здійснення освітньої діяльності, пов'язаної з наданням якісних освітніх послуг, підготовкою висококваліфікованих фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «*фаховий молодший бакалавр*» у галузі знань 02 Культура і мистецтво та забезпечення соціального замовлення держави відповідно до Національної рамки кваліфікацій [19] з урахуванням вимог ринку праці.

Теоретичні та практичні аспекти якісних параметрів змісту освітнього процесу у фахових коледжах віддзеркалюють досвід формування загальних і фахових компете-

тностей здобувачів, зростання їх вмотивованості до пізнання, розвиток творчих, комунікативних, інтелектуальних здібностей, досягнення високого рівня конкурентоспроможних особистостей – діячів культури й мистецтва та викладачів мистецьких шкіл.

Увесь курс підготовки молодшого бакалавра створений за логічною послідовністю з переліком компонент освітньо-професійної програми та складається з обов'язкових компонент циклів загальної та професійно-практичної підготовки, а також вибіркового компоненту, що складає 180 кредитів ЄКТС (на основі профільної середньої освіти) та 240 кредитів ЄКТС (на основі базової середньої освіти) за всіма спеціальностями відповідно до галузевих стандартів, ліцензійних та акредитаційних вимог, європейських і міжнародних освітніх стандартів, що, на думку Т. Лукіної, є найважливішим критерієм якості освіти [15, с. 1120].

Ця настанова призвела до індивідуалізації змісту підготовки здобувачів у системі фахової передвищої освіти та увиразнилась в оновленні освітніх та освітньо-професійних програм коледжів, розширенні кредитів ЄКТС; оновленні навчального плану як одного з нормативних документів організації навчального процесу, в якому розподіляються залікові кредити, графік та план навчального процесу, перелік та обсяг ОК, дисципліни за вибором, форми проведення занять та їх обсяг; створення оригінальних робочих програм до кожної з ОК, перспективних індивідуальних планів здобувачів, методичних розробок із сучасним науковим підходом та ін. документації.

Навчальні плани (за спеціалізаціями) містять окрім лекційних (у загальному циклі) годин, – практичні, індивідуальні та години з самостійної роботи здобувачів. Так, фахові ОК спеціальності 025 Музичне мистецтво («Спеціальний клас», «Концертмейстерський клас», «Сольний спів», «Диригування», «Педагогічна практика» та ін.) викладаються винятково за освітньою індивідуальною формою, інші («Сольфеджіо», «Гармонія», «Клас ансамблю», «Оркестровий клас», «Хоровий клас», «Майстерність актора» та ін.) – на основі практичних годин.

Зміст підготовки майбутніх фахівців оцінюється поточним та підсумковим контролем, які визначають якість теоретичної та практичної підготовки здобувачів, досвід застосування ними знань, вмінь, навичок у творчій й педагогічній діяльності. Процес набуття фахових компетентностей здобувачів розглядається нами як професійне оволодіння якістю освіти, сходження від початкового рівня до майстерного.

У творчому зростанні особистості ми вбачаємо реалізацію практичного аспекту педагогіки якості освіти.

Підготовка здобувачів фахівців коледжів характеризується мистецькою специфікою змісту навчання, креативним характером засобів, форм і методів. На нашу думку, питання якості підготовки пов'язані з комплексом вербальних, художніх, текстових та технічних засобів навчання; широкою палітрою форм організації та методів навчання здобувачів-музикантів.

Сучасні науковці спрямовують увагу до увиразнення дидактичних понять, категорій, явищ, процесів у їх системному взаємозв'язку, що науково доводить ефективність дидактичних знань, умінь і навичок у контексті педагогіки якості освіти, інтерпретації кожного з дидактичних методів навчання не тільки в освітній, розвивальній, виховній, але й акмеологічній та регулятивній функціях, адаптації апробованих різними науковцями методів у навчально-виховному процесі вищої школи (теоретико-інформаційні, практико-операційні, пошуково-творчі, самостійної роботи студентів, контрольні-оціночні), що мають різні дидактичні цілі [20].

У контексті теорії педагогіки якості освіти викликає інтерес питання адаптації до освітнього процесу фахових мистецьких коледжів традиційних й інноваційних методів навчання. С. Мартиненко і Л. Хоружа вивчають існуючі класифікації методів та вважають, що найбільш ефективними сьогодні є методи, інтерпретовані Ю. Бабанським: організації та здійснення, стимулювання й мотивації, контролю (самоконтролю, взаємоконтролю) і корекції (самокорекції, взаємокорекції) ефективності навчально-пізнавальної діяльності [21]. На нашу думку, в означеному переліку найбільш важливими для якісної фахової підготовки майбутніх артистів-виконавців і викладачів мистецьких шкіл є методи самоконтролю і самокорекції.

Ми вважаємо ефективними у контексті практичного аспекту педагогіки якості освіти методи, представлені Л. Костенко та Л. Шумською, серед яких: навчально-проектувальний, програмно-цільовий, змістовно-структурний, пояснювально-ілюстративний, оцінно-аналітичний та ін., що мають вплив на виховну, мотиваційну, професійно-орієнтовану функції навчання та забезпечують якісне управління пізнавальною й творчою діяльністю студентів [22, с. 26, 34].

На нашу думку, методична площина якісної професійної підготовки артистів-виконавців і викладачів мистецьких шкіл сьогодні потребує постійного оновлення

інноваційними методами. Зокрема, метод індивідуалізованої векторної підготовки музикантів є одним із генеральних, оскільки підготовка соліста, артиста, виконавця потребує індивідуальної форми навчання. Кінестетико-візуально-аудіальний метод дозволяє оволодівати технічно-виконавськими особливостями музичного твору завдяки вмілої кореляції цих складників у освітньому процесі. Застосування методу активізації аналітично-слухового контролю сприяє розвитку розумово-аналітичних здібностей майбутнього артиста-виконавця, набуття емоційного інтелекту, адекватного сприйняття корекції та оцінки власних досягнень. Виконавсько-дослідницький метод є результативним для знаходження музично-виконавського інструментарію у створенні оригінальної інтерпретації. Метод моделювання інструментального (вокального) звучання є перспективним для набуття якості звуковибудування виконавцем.

Ми розглядаємо в межах педагогіки якості освіти форми навчання майбутніх артистів-виконавців і викладачів мистецьких шкіл. На думку Т. Смирнової, сучасний освітній процес характеризується теоретичними (лекція, семінар, практичне заняття, курсова та магістерська робота, самостійна аудиторна та позааудиторна робота, консультація, практики), практичними (індивідуальні й групові заняття, практикуми), контрольними (модуль, залік, екзамен, усні співбесіди та опитування, перевірка конспектів, тести, самоконтроль) формами навчання [23, с. 41]. Окрім наведених традиційних форм навчання, виключаючи курсову та магістерську роботи, у практиці фахових мистецьких коледжів поширені осучаснені форми: лекція-діалог, фасилітована лекція, лекція-брейнстормінг, лекція-візуалізація, тренінги, академічні концерти, творчі звіти, проекти, участь у конкурсах, фестивалях та конференціях та ін.

Л. Воевідко пропонує письмові бліц-опитування, усні експрес-запитання як форми самостійної роботи, що націлюють здобувачів до швидкої орієнтації у навчальному матеріалі та формулювання лаконічних відповідей. Для більш розгорнутих та аргументованих відповідей застосовуються письмові роботи, міні-твори, в яких виявляється професійне ставлення студентів до змісту процесів і явищ мистецької освіти та її якості [24, с. 16].

Сьогодні можна констатувати актуальність та виключне поширення дистанційної форми навчання в освіті, зокрема, і в мистецькій галузі. З метою неперервності

освітнього процесу під час пандемії, державою запропоновано нову форму освіти – впровадження дистанційних технологій як вимоги якісної сучасної освіти, інноваційних педагогічних методів, більш самостійного опанування інформації із світових Інтернет-джерел, освітніх програм і порталів, інтелектуальних ресурсів та ін. платформ; гнучкого, варіативного, векторного типу навчання з уможливленням індивідуалізованого підходу.

Для проведення занять в дистанційному форматі широко застосовують електронні сервіси (Google Classroom, Google Presentations, Moodle, Online Test Pad, Zoom, Video Conferencing, Meetings, Calling Microsoft Teams), месенджери (Viber, Telegram, Whats App та ін.), Веб-сервіси, які дозволяють викладачам організувати персоналізований якісний процес навчання з мобільних пристроїв (смартфона, планшета) і персональних комп'ютерів [7]. Головною перевагою дистанційного навчання, на нашу думку, є зручність, мобільність, гнучкість, доступність сервісів.

В даному контексті актуалізовано повноцінне виконання навчальних планів, освітніх та освітньо-професійних програм фахових мистецьких коледжів, впровадження технологічного інструментарію в організацію дистанційного навчання, створення умов для ефективної самореалізації здобувачів, прояву їх інтересу й успішності в опануванні змісту ОК, розширення інформаційного кола міжпредметної інтеграції знань, що дозволяє спостерігати відповідність теоретичним та практичним критеріям якості освіти.

Для якісного забезпечення дистанційного навчання на офіційному сайті фахового мистецького коледжу розміщується: план освітнього процесу, освітні програми, розклад занять, методичні рекомендації щодо виконання завдань з ОК та самостійної роботи здобувачів; відео- та аудіозаписи лекцій, практичних і індивідуальних занять; мультимедійні лекційні матеріали; комплекти тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування з автоматизованим моніторингом якості та особистим контролем викладача; корисні посилання (електронні бібліотеки, бібліографії, майстер-класи, конференції, конкурси). Поряд з деякими переважаючими інструментами дистанційного навчання (ІКТ, інноваційні методи, форми) є низка незручностей під час проведення індивідуальних занять з сольного співу, спеціального класу, диригування та ін., які потребують більш дотикового контакту, слухового контролю викладача й здобувача; практичних – класу ансамблю, хорового класу,

оркестрів та ін., оскільки зазнають перешкод у ансамблевому музикуванні, виведенні органічного звучання колективу, виправленні інтонаційних й інтерпретаційних вад. Незважаючи на це, ми вважаємо, що дистанційна форма навчання має потужний ресурс для реалізації якості освіти.

Відзначимо ґрунтовну матеріальну базу фахових коледжів: музичний інструментарій, облаштовані аудиторії, комп'ютерні класи, кабінети з історії світової художньої культури, теорії та сольфеджіо, хореографічна зала (спеціальність «Хореографія»), хорова аудиторія (спеціалізація «Хорове диригування», «Спів»), оркестровий клас (спеціалізації «Оркестрові струнні інструменти», «Оркестрові народні інструменти», «Оркестрові духові та ударні інструменти»), творчі майстерні (спеціальність «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»), камерна та концертна зали, студія звукозапису, що створює умови для провадження якісного освітнього процесу, формує уявлення здобувачів щодо статусності обраного закладу, надає мотиваційних імпульсів до подальшого навчання і всебічної реалізації набутих знань, вмінь, навичок у творчій діяльності.

У контексті педагогіки якості освіти у фахових мистецьких коледжах вбачаємо за необхідне розглянути питання оновлення традиційних засобів навчання, а саме впровадження Інтернет-сервісів в освітнє середовище. Зокрема, набувають поширення Learning Apps, Prezi, Loupe, Canva, Blendspace, Padlet, Timeline JS, Genially, EDpuzzle, Wizer.me, Screencast-O-Matic, Kahoot та ін., ефективні для забезпечення якісного освітнього процесу через можливості проектування, створення й зберігання інтерактивної інформації зі змісту ОК, що сприяє активізації творчих пізнавальних інтересів здобувачів [11; 25]. З нашої точки зору, необхідним кроком у вирішенні проблем якості освіти у фахових мистецьких коледжах є адаптація означених Інтернет-сервісів до кола спеціалізацій спеціальності 025 Музичне мистецтво.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Осмислення сучасного стану професійної підготовки майбутніх артистів і викладачів мистецьких шкіл у фахових коледжах свідчить про актуалізацію кола проблем якості освіти. Аналіз змісту і структури підготовки у фахових мистецьких коледжах, поширених сьогодні традиційних та інноваційних методів, осучасненої системи форм та засобів навчання підтверджує відповідність умов освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства, освітнім та професійним стандартам, що забезпечується шляхами здій-

снення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості освіти. Практика вирішення сучасних проблем якості освіти у фахових мистецьких коледжах є відкритою для подальшого розвитку, апробації нових теоретичних ідей педагогіки якості освіти, пошуку шляхів удосконалення системи внутрішнього та зовнішнього забезпечення.

Перспективи подальших досліджень пов'язуємо з вивченням провадження європейського досвіду якості освіти у фахових мистецьких коледжах, адаптації практики академічної мобільності здобувачів, удосконалення моніторингу якості знань сучасними формами.

Список бібліографічних посилань

1. Про фахову передвищу освіту: Закон України від 6 червня 2019 року № 2745-VIII (Редакція від 2022 року). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>.
2. Василюк А., Дей М., Базелюк В. та ін. Якість вищої освіти: теорія і практика: навч.-метод. посіб. / за наук. ред. А. Василюк, М. Дей. Київ: Ніжин: Видавця ПП Лисенко М.М., 2019. 176 с.
3. Краснікова Н.Ю. Міждисциплінарний зв'язок та його роль у підвищенні якості передфахової освіти. *Підвищення якості національної освіти у контексті викликів сьогодення: матеріали Регіон. наук.-практ. конф.*, 26 травня 2022 р. / за заг. ред. Г.Ф. Пономарьової. Харків: ФОП Петров В.В., 2022. С. 159–160.
4. Кремень В.Г. Формування інноваційного фахівця – ключове завдання фахової передвищої освіти. *Фахова передвища і професійна освіта: теорія, методика, практика: зб. тез Всеукр. наук. конф.*, 18 червня 2020 р., м. Київ. Науково-методичний центр ВФПО, 2020. С. 5–11.
5. Супрун В.В. Проблеми інноваційного розвитку закладів фахової передвищої і професійної освіти. *Фахова передвища і професійна освіта: теорія, методика, практика: зб. тез Всеукр. наук. конф.*, 18 червня 2020 р. Київ: Науково-методичний центр ВФПО, 2020. С. 39–43.
6. Островерхова Н. Оцінка якості освіти. *Освіта і управління*, 2005. Т. 8. № 1. С. 109–113.
7. Дистанційне навчання: виклики, результати та перспективи. *Порадник. З досвіду роботи освітян міста Києва: навч.-метод. посіб.* / Упоряд.: Вороникова І.П., Чайковська Н.В. Київ: Ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 456 с. URL: <https://cprppd.osv.org.ua/navchalnometodichni-posibniki-dlya-pedagogichnih-pracivnikov-16-33-59-28-01-2021/> (Дата звернення: 28.02.2023).
8. Кабанюк С.С. Дистанційні методи навчання як невід'ємний складник навчального процесу у закладах передфахової вищої освіти. *Інтеграція світових наукових процесів як основа суспільного прогресу: матеріали IV Міжн. наук.-практ. конф.* 27–28 лист. 2020 р. Київ: ГО «Інститут інноваційної освіти», 2020. С. 7–9.
9. Екстремне дистанційне навчання в Україні: монографія / за ред. В.М. Кухаренка, В.В. Бондаренка. Харків: Миська друкарня, 2020. 409 с.
10. Методика дистанційного навчання: зб. статей / за ред. В.А. Ребрини. Хмельницький: ХОІППО. 2020. 81 с.
11. Аман І.С., Литвиненко О.В. Інтернет-сервіси в освітньому просторі: метод. посіб. Кіровоград: КЗ «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського», 2016. 88 с.

12. Лузан П.Г., Каленський А.А., Пащенко Т.М., Мося І.А., Ямковий О.Ю. Методичні основи оцінювання якості підготовки фахівців у закладах фахової передвищої освіти: методичний посібник. Житомир: Полісся, 2021. 301 с.
13. Ляшенко О. Якість освіти як основа функціонування й розвитку сучасних систем освіти. *Педагогіка і психологія*, 2005. № 1(46). С. 5–12.
14. Стандарт фахової передвищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/Fakhova%20peredvyshcha%20osvita/Zatverdzeni.standarty/2021/06/23/025.Muzychne.mystetstvo.23.06.pdf> (Дата звернення: 20.02.2023).
15. Лукіна Т. Якість освіти. Енциклопедія освіти. 2-ге вид, допов. та перероб. / Гол. ред. В.Г. Кремень. Київ: Юрінком Інтер, 2021. С. 1120–1121.
16. Беркань І.В. Шляхи формування безперервної освіти: школа-профтехучилище-коледж-академія як важлива складова професійної підготовки кадрів. *Роль коледжів та професійних училищ у здобутті вищої освіти*: матеріали VI наук.-метод. конф. викл. коледжів Одеської нац. ак. харчових технологій, 29 березня 2019 р. Одеса: Коледж пром. автоматики та інформ. технологій, 2019. С. 21–22.
17. Шульгіна В.Д. Українська музична педагогіка: підр. для студ. вищ. навч. закл. Вид. 3. Київ: НАК-ККІМ, 2016. 264 с.
18. Запровадження моніторингових систем оцінювання якості загальної середньої освіти на основі тестових технологій: методичні рекомендації / за ред. О.І. Ляшенка, Ю.О. Жука. Київ: Педагогічна думка, 2019. 134 с.
19. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: Постанова КМУ від 23 листопада 2011 р. № 1341 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#n12>.
20. Пионова Р.С. Педагогіка вищої школи: учеб. пос. Минск: Университетское, 2002. 256 с.
21. Мартиненко С., Хоружа Л. Методи навчання та їх класифікація. URL: <https://osvita.ua/school/method/780/> (Дата звернення: 27.02.2023).
22. Костенко А.В., Шумська Л.Ю. Методика викладання хорового диригування. Навч. посіб. для магістрів закладів вищої освіти. Вид. 2-ге. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2019. 145 с.
23. Смирнова Т.А. Музична педагогіка і психологія вищої школи: навч. посіб. Харків. Лідер, 2021. 180 с.
24. Воевідко Л.М. Методика музичного виховання: навч. посіб. Кам'янець-Подільський: Абетка, 2019. 220 с.
25. Аман І.С., Литвиненко О.В. Інтернет-сервіси в освітньому просторі: методичний посібник. Вип. 3. Кропивницький: КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2018. 76 с. (Genially, EDpuzzle, Wizer.me, Screencast-O-Matic, Kahoot).
1. On Vocational Pre-Higher Education: Law of Ukraine dated June 6, 2019 No. 2745-VIII (2022 edition). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text> [in Ukr].
2. Vasylyuk, A., Day, M., Bazelyuk, V. and others. (2019). Quality of higher education: theory and practice: teaching method. Manual. In A. Vasylyuk, M. Day (Eds.). Kyiv. Nizhin: Publisher Lysenko M.M. 176 p. [in Ukr].
3. Krasnikova, N.Yu. (2022). Interdisciplinary communication and its role in improving the quality of pre-professional education. *Improving the quality of national education in the context of today's challenges*: materials Region. science and practice conf (May 26, 2022). In G.F. Ponomaryova (ed.). Kharkiv: Publisher Petrov V.V. PP. 159–160 [in Ukr].
4. Kremen, V.G. (2020). The formation of an innovative specialist is a key task of professional preliminary higher education. *Vocational pre-university and professional education: theory, methodology, practice*: coll. theses of the All-Ukrainian of science conference (June 18, 2020). Kyiv: Scientific and Methodological Center of HPVE. PP. 5–11 [in Ukr].
5. Suprun, V.V. (2020). Problems of innovative development of institutions of vocational higher and professional education. *Vocational pre-university and professional education: theory, methodology, practice*: coll. theses of the All-Ukrainian of science conference (June 18, 2020). Kyiv: Scientific and Methodological Center of HPVE. PP. 39–43 [in Ukr].
6. Ostroverkhova, N. (2005). Evaluation of the quality of education. *Education and management*, 8(1): 109–113. [in Ukr].
7. Vorotnikova I.P., Tchaikovska N.V. (comp.) (2020). Distance learning: challenges, results and prospects. Adviser. From the work experience of educators in the city of Kyiv: teaching method. Manual. Kyiv: Boris Grinchenko University. 456 p. Retrieved 28.02.2023, from <https://cprppd.osv.org.ua/navchalnometodichni-posibniki-dlya-pedagogichnih-pracivnikiv-16-33-59-28-01-2021/> [in Ukr].
8. Kabaniuk, S.S. (2020). Distance learning methods as an integral component of the educational process in pre-professional higher education institutions. *Integration of world scientific processes as the basis of social progress*: materials IV International. science and practice conf (November 27–28, 2020). Kyiv: Institute of Innovative Education. PP. 7–9 [in Ukr].
9. Kuharenko, V.M., Bondarenko, V.V. (Eds.) (2020). Emergency distance learning in Ukraine: monograph. Kharkiv: City printing house [in Ukr].
10. Ribrina V.A. (Ed.) (2020). Methodology of distance learning: coll. Articles. Khmelnytskyi: KhRIPEI. 81 p. [in Ukr].
11. Aman, I.S., Lytvynenko, O.V. (2016). Internet services in the educational space: method. village Kirovohrad: PI "PI "Vasyl Sukhomlynskyi RRIPE". 88 p. [in Ukr].
12. Luzan, P.G., Kalenskyi, A.A. Pashchenko T.M., Mosya I.A., Yamkovy O.Yu. (2021). Methodological bases for assessing the quality of training of specialists in institutions of vocational pre-higher education: methodical manual. Zhytomyr: Polissya. 301 p. [in Ukr].
13. Lyashenko, O. (2005). The quality of education as the basis of functioning and development of modern education systems. *Pedagogy and psychology*, 1(46): 5–12 [in Ukr].
14. Standard of professional preliminary higher education. Retrieved 20/02/2023, from <https://mon.gov.ua/storage/app/media/Fakhova%20peredvyshcha%20osvita/Zatverdzeni.standarty/2021/06/23/025.Muzychne.mystetstvo.23.06.pdf> [in Ukr].
15. Lukina, T. (2021). Quality of education. *Encyclopaedia of Education*. 2nd edition, add. and processing. In V.G. Kremen (ed.). Kyiv: Yurinkom Inter. PP. 1120–1121. [in Ukr].
16. Berkan, I.V. (2019). Ways of formation of continuous education: school-vocational school-college-academy as an important component of professional training. *The role of colleges and vocational schools in obtaining higher education*: materials of the VI science-method. conf. off Colleges of Odesa National ac. of food technologies (March 29, 2019). Odesa: College of Industry. automation and information of technologies. PP. 21–22 [in Ukr].
17. Shulgina, V.D. (2016). Ukrainian musical pedagogy: The textbook for university students. 3rd ed. Kyiv: National Academy of Managers of Culture and Arts. 264 p. [in Ukr].

18. Lyashenko, O.I., Zhuk, Yu.O. (Eds.). (2019). Implementation of monitoring systems for assessing the quality of general secondary education based on test technologies: methodological recommendations. Kyiv: Pedagogical thought. 134 p. [in Ukr].
19. On Approval of the National Framework of Qualifications: Resolution of the CMU dated November 23, 2011 No. 1341 (as amended by Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated June 25, 2020 No. 519). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#n12> [in Ukr].
20. Pionova, R.S. (2002). Higher school pedagogy: tutorial. Minsk: University. 256 p. [in Bel].
21. Martynenko, S., Khoruzha, L. Teaching methods and their classification. Retrieved 27/02/2023 from <https://osvita.ua/school/method/780/> [in Ukr].
22. Kostenko, L.V., Shumska, L.Yu. (2019). Methodology of teaching choral conducting. Education manual for graduate students of higher education institutions. 2nd ed. Nizhin: Gogol NSU. 145 p. [in Ukr].
23. Smirnova, T.A. (2021). Music pedagogy and psychology of the higher school: teaching. manual Kharkiv. Leader. 180 p. [in Ukr].
24. Voevidko, L.M. (2019). Methodology of musical education: teaching. Manual. Kamianets-Podilskyi: Abetka. 220 p. [in Ukr].
25. Aman, I.S., Lytvynenko, O.V. (2018). Internet services in the educational space: methodical guide. Vol. 3. Kropyvnytskyi: PI "Vasyl Sukhomlynskyi RRPPE". 76 p. [in Ukr].

SHAPRAN Olga

Doctor Sciences of Pedagogy, Professor,
Head of the Department of general pedagogy and pedagogy of the higher school,
Grigory Skovoroda University in Pereyaslav

MODERN PROBLEMS OF THE QUALITY OF EDUCATION IN VOCATIONAL ART COLLEGES

Summary. *The scientific problem of the quality of education is considered, which is key to the renewal of educational activities in professional musical colleges, colleges of culture and arts, and colleges of arts. It has been established that modern problems of the quality of education in professional art colleges are insufficiently researched and require scientific understanding. Based on the analysis of the Law of Ukraine "On Vocational Pre-Higher Education", the content of the main concept of compliance of the conditions of educational activity and learning outcomes with the requirements of legislation, educational and professional standards, which is ensured by the implementation of internal and external procedures for ensuring the quality of education, is highlighted. In*

terms of the experience of the modern activity of professional art colleges, key questions of the theory and practice of pedagogy of the quality of education, the content and structure of the educational process, the artistic specificity of methods, forms and means of education, in particular, distance learning and the use of Internet services, were analyzed.

Keywords: *quality of education; pedagogy of quality of education; professional art college; methods; forms and means of education in professional art colleges; distance learning; Internet service.*

Одержано редакцією 01.03.2023
Прийнято до публікації 22.03.2023